

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 18., II. пав.

Конт. почт. ш.мад. 26.726.

Адреса тел.: „Діло—Львів“.

Число телефону 565.

Рукописи редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно 5— К.
чвертьрічно 15—
піврічно 28—
щорічно 56—

у Львові (без доставки):

місячно 4— К.
чвертьрічно 12—
піврічно 22—
щорічно 44—

в Німеччині:

піврічно 28— М.
щорічно 56—

За зміну адреси платиць ся 50 с.

Ціна оголошень:

Рекламі в першому, другому, третьому або чотирьох числах 50 с. в кожній лінійці 1 К. в обсязі 1'30, в рештій частині часу пера або по інших 2 К. Невраховує 2 К. Сума тогочасна друкує вказівки. Оголошення на суботу і неділю удвоєно.

Постійні оголошення за місяць удвоєно.

Одні примірники коштують

у Львові 16 с.

на провінції 20 с.

Видас: Видавничча Опілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Поляки проти засади демократії і народности.

Новий приступ еквалтації. — Уневажнити парламентарні мандати в Галичині! — Радимо Полякам встановити ся над історичною конечністю і їх власним інтересом.

(В. П.) Львів, 12. лютого 1918.

Польський табір знов входить в остру стадію своєї періодичної еквалтації з усіми її звичними, традиційними зверхними акцесоріями: з чорними обвідками на часописах, з повними трагічного жесту заявами, з відкликаними представниками в театрах і кінах і иншими, так добре нам відомими маніфестаціями, до яких сей наділений визначними акторськими здібностями наряд кожної хвилі готовий. Щоб тільки дві три свіжіші приклади згадати: в подібну еквалтацію попала „діла Польща“, коли в 1902 український селянин наважив ся страйками добивати ся від польських еквалтаторів на українській землі віденським нужденним платні кільканайцяти сотиками або одним снопом збіжжя; з так зворушене вбивале ся польська суспільність, коли українське студентство поставило на вістрію домагане українського університету у Львові; також шалено віддавали ся Поляки, піднімаючи під небеса славу бл. п. гр. Андрія Потоцького, тогочасного самого Потоцького, котрому доля не дозволила додержати зложеного Пелеками обіту — уладити українському нерододзи „друге Берестечко“. І більше подібних на год могли би ми навести на доказ, як то казочно легко завершувати наших любих сусідів і привичкавих до панювання над нами наших „вододарів“ — коли тільки зм'ркують вони, що хитаєть ся котрий-небудь стовп їх славетної „державної рації“ на чужій, на українській, на нашій землі та ще разом з сям хитають ся основи їх збірних і їх есебистих користей, які з сього панювання так швидко на них спливали.

Нині ми знов свідками тогочасного, як викликаєть ся і як фабрикуєть ся „narodowa załoba“, національний „біль“, трагедія „четвертого п'єдлу Польщі“ і т. н. Сям разом викликала се зредставлене звістка про те, що в угоді між осередними державами й українською республікою принцип етнографічний прийнято в основу розмеження границь між Польщею й Україною та що на демократичній підставі етнографії, а застереженем права самозначення людности, а не на підставі історичного права привілеїв пануючих верств, виділено холмську землю між Польщу й Україну. Гвалт! Грім! І пекло! Ім хотіло ся загартувати Вежнь з 6 процентами польських колоністів і Поділе з 2 процентами, а тут раптом вони мають здоволити ся лише тими „красами“, в яких вони мають справдішну більшість які ім стже справді після прийнятого в ХХ століттю закону демократії і національности належать ся! Ще раз: Гвалт! Ратунку! Роздираймо ризн свої! Голосіме під небеса! Може власть ся кого застрашити, піддурити! Може ще раз власть ся яке вимушене...

Слова тиснуть ся на уста на вид сеї комедії, нездольної новітнього людства і духа нового часу. А вже особливу погорду до себе викликає свідомість, в якою піднімаєть ся проти демократичної й етнографічної засади віденське кохне польське. Хто тако се коло польське? Се в двох третях частях заступництво української Східної Галичини і Лемківщини. Наслідком до неба вопіючого закону виберч, котрий 50 тисячам польських (вчисляючи в ти й жидівських і стероризованих польськими властями українських латиницьких) горожан дає їм сеї нещасливої країни таку саму міру значін в парламенті, яку дає 200 тисячам українських горожан, — наслідком сеї безпримірної законодавчої аномалії велику більшість заступників української Східної Галичини становлять члени кохне польського, переважуючи габово в низ значіне дрібного своїм числом парламентарного заступництва господаря сеї землі,

українського народу. І нині, в ясний день, в світаї сонця народоправства, демократії і національности, мають ся „виступники“ української частини Галичини в коні польським чоло піднімати крик проти того, що Поділе, Волинь і українська часть Холмщини мають перестати служити тереном польської еквалтації і польського висуку!

Відповідь нині на сю свідомість одна: Геть з сими панями! Плавнати за погаслі мандати всіх галицьких посів до парламенту! Подавляюча більшість галицького представництва — се коло польське, в велика більшість членів сього кола — се послы від української Східної Галичини і української Лемківщини, котрі не мають в світаї нинішних подій найменшого морального ні політичного права вступати сю країну в державній раді, промовляти іменем сеї країни і робити турности здійснюваню найелементарніших бажань і потреб подавляючої більшости населеня сього краю, яка є українська.

Так! Уневажене галицьких парламентарних мандатів, а за сям усунене відповідної скількості польського урядництва з української частини Галичини — се мусить бути першим кроком до того оздоровленя національно політичних відносин, яке беретейський акт з 9 лютого с. р. повинен принести не тільки Українській Холмщині, а й Українській Галичині. Рішавчий

момент вимагає рішучих діл, а швидко й енергічне переведення їх, подібне рішучому і швидкому переведенню неспинучої операції на хорім організаціях, дежать у добре в розумілія інтересі обох народів — українського і польського.

Се не пуста фраза, а виступови над дійсністю введена правда: ще в суцїм життїм інтересі самого таки польського народу лежить чим скорше освелити ся з тою історичною конечністю, яка нині в цілій Европі німечить національні привілеї панюваня над чужими більшостями і яка доведить до повного права народню волю, волю народної маси, волю більшости, демократію. Там нині моя земля, де більшість людности говорить моєю мовою, де вона кровю зі мною споріднена. На сій області, але не дальше, мій наряд є панем сам собі; в сій області він має зосереджувати свої творчі сили на те, щоб дати самому собі й людству цілому те, до чого він здібний. Скорізь де маде наряд має право домагати ся тільки певного забезпеченя своїх меншостей — в чужій державній землі.

Засада, що озбрена оружжя чи хочби державною властю національна меншість мала панувати над обезправленою більшістю і мала її землі нахидати своє обличчя національн: — се засада давно минулих віків мусить истретати останки своєї значіня також в приважню до Польщі й України, до польських меншостей на українських землях — будь вони Холмщиною, Волинь чи українською Галичиною.

Чим скорше прийдуть Поляки до самозстанови і чим скорше зрозуміють вони конечність нового часу, тим ліпше й для них. Заощадять собі болючих нещадч, сконцентрують у собі свої сили і уможливають також українському народови уладити з ними через межу добрі суцїяські відносини.

„На Україні нема національних меншостей.“

Всі горожани України рівноцінні і рівноправні.

Національно-персональна автономія в Українській Народній Республіці.

Львів, дня 12. лютого 1918.

Київська Мала Рада на засіданню 22. н. ст. січня с. р. прийняла законопроект про національно-персональну автономію.

Після прийнятя законопроектю превожив президент Раді проф. М. Грушевський: „Позвольте мені висловити своє здоволенє і радість, що серед сих некорисних обставин знайшли час прийняти сей важкий законопроект і сям сповнити свій обовязок не тільки перед національностями, які заселяють Україну, але і взагалі в сирдїї перішеня національного питання, щоби в державних інтересів виключити інтереси національні і національну боротьбу. Я смію навіть сказати, що ми внесли першу лепту в світеве рішенє національного питання. Може бути, ми й не ідеально рішили се важке питання, може бути покажуть ся недостачі, одначе їз усунуть ся на українських установчих зборах. Та важко було покласти першу основу. Я думаю, що мною радість ділеть уї. Прийнятем законопроектю ми кладем основу для виключеня національної боротьби з границь Української Республіки“. (Шумні оплески).

Генеральний Секретар для жидівських справ Зіліберфарб промовив: „Законопроект — се відя в діпших і язнит сторін законодавства Ради. Ні одна держава не давала своїм національностям такої широкої автономії. Сей декрет — великий історичний акт. Нехай живе Українська Народня Республіка, рівність і братерство народів і соціалістичний інтернаціонал!“ (Оплески).

Представник з'єдненої жидівської сод-

дем. робітничої партії Литваков сказав „В теперішню важку хвилю, коли Совіт народних комісарів веде боротьбу проти всіх національностей Росії і проти України, ми маєм відвагу прийняти національно-персональну автономію. Ми обероняючи ся здійснюємо в життю братство народів. Се найвищий момент в трагічній обстанові. Тепер на Україні нема національних меншостей, — тепер усі горожани України рівноцінні і рівноправні!“ (Шумні оплески).

Так стоїть справа національних меншостей на Україні. Ствержене сього проти ставимо ми польським крикам з приводу означеня західної границі української держави. Стверджуємо, що польські меншости в Українській Народній Республіці мають ідеальне забезпеченє вільного національного розвитку. І коли Поляки підносять крик, що стала ся їм „страшна кривда“, — то треба ствердити, що не о польські меншости годеть Полякам, бо ті будуть ідеально забезпечені. „Страшною кривдою“ називають Поляки те, що польські меншости в західних областях України не зможуть — як доск — панувати на суверенній українській землі, над більшістю споконвічного українського населеня.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красний Союз Кредитовий у Львові, — число книжочка шадничої 4.008.

„Четвертий поділ Польщі“.

Львів, дня 12. лютого 1918.

Польська суспільність і польська преса відкрили ся жалобою. В Кракові погіршують жалобні зоругни, у Львові жалбних хоругов нема, але за те нинішня „Gazeta Poranna“ вийшла в жалобній обідній. З якої причини ся національна жалоба? Спохонділи українські землі Холмщину, Підляшє, Полісе, які осередні держави здо були були на царській Росії, мирний договір в Бересті віддав Українській Народній Республіці.

Що се перечеркнуло польські рахунки, се всі ми знаємо. Адже від початку війни аж до нині Поляки товкли осередних державам, що як далеко на схід, на українські землі за сягне побіда оружа осередних держав, так далеко має сягати границя будучої польської держави, а до того ще треба додати тій польській державі Східну Галичину й Буковину. Навіть Волинь в 6%, і Поділля в 2% польського населення повинні належати до Польщі, що більше, навіть на Київщину з самими Київом мали Поляки апетит. Сі польські рахунки перечеркнені — віримо твердо: раз на все, бо українська держава зуміє постояти на сторожі своїх границь.

Що се перечеркнеє рахунків не в Полякам приemie, се зрозуміє. Але щоби наслідком сього була аж „національна жалоба“, — такого комедіанства й по Поляках ніхто не соудівав ся. Бо чи не є се комедіанство, коли панове, які хотіли загорнути для польської держави історичні українські землі в 80—60% українського населення, тепер оголошують „національну жалобу“, бо ті землі разом з польськими меншостями, насадженими насильством над українським народом, будуть вводити в державу українського народу? Чи панове, які мали такі апетити на українські землі, мають моральне право обурювати ся і кричати про „страшну кривду“ ніби то заподіяну їм миром з Україною?

„По ударі граву“.

„Gazeta Wieszona“ вже вчєра поністила записку, в якій заключене миря з Україною називає „оброєнем Польського Королівства“.

Нині, як вгядано, „Gazeta Poranna“ вийшла в жалобній обідній з величезною передовицею п. в. „Po uderzeniu groty“. В статі виводить ся що західні області України — се старинні польські землі, які навіть царське правительство не посміло відірвати від Польського Королівства. Зробили се аж Кільмє з гр. Черніном. Стата кінчать ся: „Супроти нечуваного насильства став згідно цілий польський нарід. Не позволимє на новий поділ Вітчизни і Холмщину не віддамо Україні. Ціла дотеперішня постава (тут цензурна прогаєння) польської суспільности підлягає від сеї звилі основній переміні“.

Будучність Східної Галичини.

„Kurjer lwowski“ називає договір в Бересті новим падієм Польщі і порушенєм міжнародного права, бо мавла віденський конгрес запоручив цілість Польського Королівства.

В окремії статі обговорює ся справа проф. Ромер, який між ин. пише: „Забуває української території від вівічного складу будить зовсім уладжені підозрінє, що крім Холмщини обіцяно Україні в будучности під певними умовами також Східну Галичину, яка в огляду на сягаючий до Сяну територіальний клин, утворений придучєнем Холмщини до України, не таорить зні з Полішею зні з Австрією заокругленої области. Приналежність Східної Галичини до України буде територіально пересуджена в хаці, коли безглуздий формою кусень землі, вихроєний Евологієм, буде віддертий від области Польського Королівства“.

Журу за Австрію нехай оставить проф. Ромер иншим чинником; ще-до Польщі можемо його успокоїти, що Східна Галичина ніколи до Польщі не належати ме буде.

Делі проф. Ромер виводить, що границя полоса між Польшею й Україною (зєю полозою вважає він усі українські землі, на які Поляки мають апетит) повинна бути „абє дуже ров важно поділена так, щоб конечні на аявдок поділу втрати для обох сторін буде можливо скомпензовані (число України на захід від границі повинно рівнати ся числу Поляків на схід від границі) або мусить остати у спільнім посідданю, для якого найдішшу на світі форму викайшла Польша, форму Уай“.

Нехай собі проф. Ромер фантазує!

Крайська преса.

Львівська філія ц. к. Кореспонденційного Бюра подає короткі витяги з „Сазу“, „Nowe Wiadomości“, „Narod-u“ і „Głos z Narod-u“, які всі вдаряють в один тон: що мир в Бересті верейшов найчорнішій сподівані і є страшною катастрофою для польського народу, який всі-

ми силами мусить боронити ся. Вину за се приписуєтє ся гр. Черніневи.

Щикає, що ц. к. Кореспонденційне Бюра сам разом таке пише. Бо голосів української преси воно ніколи не снішить ся розтелеграфувати.

„Краків у жалобі“.

КРАКІВ (ТКБ.) 11. лютого. Усі дєвники містять нині солідарно отсю відову:

Вістка про умови, на яких заключено мир з Україною, викликала в цілїм місті вражєня, яке зрорує кожний, хто прочитав сі умови. Краківські дєвники свідомі своїх обовязків в повнім відчутю людської душі дають висказ опії, яку в сій справі має цілий польський нарід. Однак в зрозуміно положєня, в якім є вказана національна солідарність, вважають, що абєре жєне слокою і поваги відповість найкращє по требі сеї важної хвилі і що всяке її порушенє передчасними і може шкідливими обязами не відповідають ні гідности ні національним інтересам. (Слідують підписи краківських дєвників).

КРАКІВ (ТКБ.) 11. лютого. Нині о 6. годині вєчером скликано до конференційної сали магістрату збори представників усіх партій і інституцій, щоби перобати відповідні кроки і заложити торжєстєвний протєст проти замазу на цілість польських земель.

КРАКІВ (ТКБ.) Президент міста на вістку про аміст мирного договору поручила усунути з міських будинків хоругви, висїчені вчєра з нагоди заключєня мира. Також з приватних двєрів усунуно ті хоругви, а почали показуватись жалобні хоругви.

КРАКІВ (ТКБ.) 11. лютого. Дєвники дєносять, що нині на знак жалоби викаликано представлєнє в міських театрі. Також кінє були пєзавикані.

З приводу мира з Україною.

Телеграма Палати послів до цїсаря.

ВІДЕНЬ (ТКБ.) 11. лютого. Президент Палати послів Грос вислав до цїсаря таку телеграму:

З великою радістю приняли ми вістку про щєсливе закінчєнє війни на східнім фронті. З сєго приводу прошу прийати найшєдливішій бажанє Палати послів. Сеї славної кінчєнє є благословєнством для народу Австрії, Вашій Величности невпроміваючою славою. Могучою стала надія, що також на инших фронтах закінчять ся війна і нашї вїтчини в коротім часі припадуть в участі благодати загального мира. Зєднати усі сили до осягнєня сеї ціли, має бути нашим найгорячішійм стрємлєнєм. Бог нехай береже, нехай благословить Вашу Величність.

Телеграма Палати панів.

ВІДЕНЬ (ТКБ.) 11. лютого. Віцепрезидент Палати панів кн. Фїрстенберг вислав до цїсаря отсю телеграму:

Звольте Ваша цїсарсько-апостольська Величности з нагоди закінчєня мира на східнім фронті прийати вїдшєдливішій з найшєдливійшій покорі, радости і вдячности вложєні бажанє Палати панів. З неволомним дєвірем і цєвнїстю глєдимє на Вашу Величність і мєлимє Бога, щоби благословия благододї зваганя Вашої Величности і увінчав їх воїним успіхом.

Цїсар Вільгельм до Гертлінга.

БЕРЛІН (Вольф.) 11. лютого. Цїсар вислав до державного канцлера гр. Гертлінга телеграму такего заїсту:

Вістку про закінчєнє мира з Україною прийняв є в чувством найглубшєї вдячности для Бога, що в сих тяжких часах тривав в очевидній спєсїб своєю рукою над Німєцьчєнно. Грату дякую Вашій Екссєленції із серця з нагоди великого успіху Вашої полїтики і надїюсь, що сеї невий договір буде основою благодєятних анєсєн між союзниками і новою державою... Першій раз являєсь кінчєнє великих змагань в блявшій віддалєню. Німєцький нарід з радїстю і невєломною сялою, яку дає йому чиста свєдіть, завкнєнє в собі і віра в його будучність, свєднєть разом з його вірними союзниками також дальшій завачі, які мєже ще поставити йому сеї війна. — Вільгельм.

Тоєст князя Лєопольда.

ВІДЕНЬ (ТКБ.) 11. лютого. Урядово дєносять в Бересті:

Князь Лєопольд Баварський вголєсив при вєчєрі дня 9. лютого такий тоєст:

Ваші Висєкості! Ваші Свїтлості! Ваші Екссєленції! Мої Пановє! Бувають днї в житю народів, які велєтними буквами вписують ся в аннали всєсвітнєї історії. Таких днєв є инїшїхний 9. лютого 1918, який в перших раних годинах принїс нам мир з гарною, плодєсною

Україною. По трєх і пів рєках війни, яку вєламо ми і нашї вірні свєтовики на житє і смєртє наших союзників заєдє мир також на инших фронтах, мир, який нашам народам приєсєє славу будучність. Щоби дати вираз отсїх чувств, найвїсшійшій Панів і наших новє помислєнє приятєлєв

Парламент на передодні кривд.

Політич. і рїзкїй епозїєт.

Львів, 12. лютого 1918.

З приводу мирного договору рїзкє польське коло почати в парламенті рїзку опозицію. В Кракові протєсти, у Львові дєвники харська „жалоба“, на польських устах протєсти в парламенті найострїшє озовнішє польського кола проти правительства, тому що українське Холмщину, завойованую австро-угарськими німєцькими військами, не обдаровано Польщєю.

Тон, в який ударно віденське польське коло, велить догадувати ся, що снє разом з гроза опозиції буде справдї виконанє. Слідєно хочби із заяві секретарїату кола, оголошєнє вчєра, в якім говорить ся: „На вістку про умови мира, закінчєного з Україною, протєст є прєзидїт ся з присутними у Віднє члєнами прєзидїї про стянєнє, яке має заїти польське коло супроти тих намірєв, яких єдїнє рїзкє ся би національній катастрофє“.

Прєсє кола разом з пп. Гервалом, Кєльдором і Віслоцьким удєв ся до прєзидєнта міністрів і задала йому в присутности міністрів Твардовськєю, що границі плянованї мирного договором являють ся супроти протєстєв акту в 5. падєлиста 1916 р. атєнтатом на свєтїшій права польського народу. Прєзидєнт домагає ся висвєнєнє від прєзидєнта кїстєтєтє пїачєркнува, що коли би єбласти австрїї переважно польською людїстю були віддєні від конгрєсової Польщі, то польське коло би принєволенє в парламенті і в законє хотїти ся найрїзкїшій опозиції. Польське коло скликає на повнє засїданє на 16 лютого год. 4. пов. з отсим денним порядком: 1) мир з Україною; 2) стянєнє кола до правительства. Конференцію прєзєса кола з прєзидєнтом міністрів, визначєну на 13. лютого євкликєно“.

Стїлки комунїкат польського кола. Інє амїст вєствєнє правительство до кєлькємїшє не дєлось би утворити парламентарної блявєсти без участі Поляків. Віденські дєвники дєносять, що вчєрашнього дня в прєзидєнційній бюри Палати послів і комнєтах поодїєвних євбїв перевєдженє точнї обчислєнє про кількєсть такої блявєсти. Щоби вїдшєдливїшій голосів польського кола, за маєло сеї блявєсти 55 голосів України і пїдденних Славян і тє виявилє ся конєчність прїєднєтє для вїдшєдлєнє ства німєцьких соціальных демократєв, які вєдєляючи в принципї своєї опозиції, задалє вєжєнє парламенту голосувати би з дєякими євжєвними конєчностями. Тодї блявєшїє вїдшєдлєнє віденської прєсє склєдалась би з євмєцьких національных партій, христїанськєх спїльнїків, України, пїдденних Славян і євмєцьких соціальных демократєв.

Найблизшє засїданє парламенту визначєно на 19. лютого. В тїм дни мусить бути постанов на на дєвнїний порядку бюджетола прєзидєнта до тєго часу мусить амисити ся парламенту пєдєлєнє. Др Зайдєр буде в тїм часі стєпєнє прїєднєтє для бюджетола прєзидєнта в парламентарнї групи, які прїєднєтє даєтє ся. Дєвпєзєн на основі автєнтічних свєдєнєв інформації виснолюють ся прєд віденськими дєвниками, що др Зайдєр вєжє підчас снє вєрєгопєтє авєрнє євобамбу увагу парламентарних прєзидєнтєв на нєвагу тепєрїшнього володєнє в їстїмовнєнє парламенту та на вїдшєдлєнє дальнїсть, яку мусїли би прїєднєтє себє парламентарнї партії, коли би тєсєр сєлє вїдшєдлєнє державї бюджетола прєзидєнта.

„Polska na kresach“.

Нам пишуть: Є рїчи на свїті, в яких є вїтє філософєв і польським полїтикам не євдєлє. Бє кола польської полїтики маєло євє хрїстїють, переконуючи „вїх і всє“, що Східна Галичина се стєую polska ziemia і що вїдшєдлєнє євмєцьким ідеалом для мешканців Східної Галичини є прїєднєнє їх до польської держави. В дїйснєстї рїч мєсть ся євє як: Пєдєлєнє в дїйснєстї примїри сеї туги за Польшею євмєцьких чистє польських сїл в Східній Галичині. А сєлє. В чистє польськєм сєлє євмєцьким. Мадєв, рудєцького повіту, тамошнї учєтєвє вєдємєла забавити ся в польську патрієстїє вєвратити пїдєнє тамошнєго населєнє до їстїмовнєнє Wschodniej Galicyi do Polski“.

сей її патріотичний намір не вдався і рани на її тілі сильно перерахувались. Бо як тільки люди довідалися, що до чого її піддані мають служити, то не то даліше не підписували, але ждали віддачі тої петитії, говорячи: „Ми але жадати не хочемо, хочете знов віддати нас під Польщу? Хочемо придученя до України. Там нема ні хлопів ні панів!“

При тім не обійшлося зі сторони людей і без „осважіння“ аргументів, так що „підписувач“ учителька в асистії якихсь двох жовнірів відішла до повітового містечка Рудки і більше не повертася. Подібні події мали місце і по інших селах рудецького повіта, а рівнож в польських селах Тулигологів за кожним сурьомним селі козацької Тулигологів за кожним сурьомним селі тамтуди переходить; кричить „оддай рубли“, а навіть забарюють ся вибрати вика в тій заті, де такій сураутовець спивить ся. Так то турити населеня східної Галичини ся. Так то турити латинники України, а її Польки з мазурських козацької за Польщею.

Знаємо, що таких фактів знайшло ся би більше і в інших повітах.

Там де пані учительки думали, що не можуть так певно виступати, як в польських селах, а саме в українських селах, там радий собі инкше. І так пр. в селі Коношках тулиголовських „дні пачусьїека“ була тріх проворнійша. Вона удалася за підписами так до своїх дітей, говорячи їм, що є се підписи на яких іменни чи що епископа Теодоровича і казала їм дітям відписувати їх батьків свідомих Українців, а яких деякі навіть тепер скупать на фронті. А коли батьки цих дітей про се довідалися і зажадали від учительки счеркнених з сїї петитії себе і своїх дітей, то вона зрешті в них бунтівників та москвофілів і спровадила мандармерію.

Так робить ся політику „на kresach“. А щож на се скаже виски Шкільна краєва Рада? Чи в обсяг учительських обов'язків належить також проваджена політична агітація ad maiorem gloriæ gloriæ?

НОВИНКИ

Львів, 12. лютого 1918.

— Заціненя містогація. Вчора, в понеділок 11. с. м. рано дістали ми з Перемишля таку телеграму: „Директор Андрій Алишевич помер. Прошу подати звістку. Некрольог express. За професора Олексія Ярема“. На основі сїї телеграми ми й поділи вчора ту сумну звістку. Тим часом зніи рано дістали з Перемишля отсю телеграму: „Вістка про наглу смерть є злобною містифікацією. Директор Алишевич“. — Не маємо просто слів на наптановане такої злобною містифікації. Постарземось, щоб той, хто її спричинив, був вигіджений і як слід покараний.

— Богослуженя з нагоди миру з Україною. Віденський ординарій оголосив: „Щоби подякувати Богу за закляченя мира з Україною відправити Його Еміненція кардинал князь архієпископ Піффль ві второк 12. лютого о 11 год. перед полуднем понтифікальну службу в „Тебе Бога хвалим“ в мотреполічній церкві св. Стефана. З тої нагоди мають також Його самого дня о 12 год. в полудне дзвонити дзвони у всіх церквах Відня“.

— Калуська ц. к. староста розіслав обіжники до всіх громад в поученя, що селяни, які мають уклон до звільненя від військової служби, мають вносити поданя до ц. к. староства, потвержені галицьким Товариством господарським у Львові, і що лише такі поданя можуть бути прийнятні (чому не через рівнорядне українське товариство „Сільський Господар“?) Наслідок сего той, що селяни в сих тяжких часах намагаються до Львова і тут дізнають заведу, бо товариство господарське відсилає їх домі, кажучи, що не знає обставин, чи дійсно преся який заслуге на уваженя, і каже йти наперед до філіяльного калуського делегата дідака Рязадовського в Долпотю, а відтак знов йти до Львова і т. д. Се повторюють ся ще деякі ромадки селян блукають по улицах Львова та проклинають свою гірку долю. Сьогодні прийняли таких двох бідаків. Один за несереднцтвом дідака з калуського повіта дістав потвердження, що вручає жаківавому добродієви кілье медю. Другий, що не міг сиромогти ся на такий дарунок, повандрував до пана Рязадовського до Долпотю. Шож скажуть українські вртептори (на жаль і такі є між нами!) калуського старости, що навіть на сходинах філії „Сільського Господаря“ в Калусі спроваджують Його перешають на себе обов'язок помагати в старій реквізиції по селах, та стягають на себе старість за сїї обіжники і за всі литарства ц. к. офіціала Текаржа.

— В справі державних відмог дав вєсних вивіду, Рєскриптом з 29. січня 1918 ч. 521/В. П. В.

повідомляє нас ц. к. Намісництво додатково, що також такі діти мають право до державного сирітського причинку, котрих радичі, зглядаюмо одне з них, згинули насильною смертю; отже того рєда сироти, зглядно півсироти, будемо на будуче помішувати в квартальних виказах а ціля наділеня їх підмогою. Хто з львівської архієпархії не прислав нам ще вказу сиріт, зведуть зробити то безпроволочно. При сій нагоді пригадуємо ще раз, що державну підмогу принає ц. к. міністерство внутрішних справ тільки таким сиротам, які не скінчили ще 14 року житя. За „Український єпархіяльний Комітет опіки над воєнними сиротами“ у Львові, вул Демініганська 11. — о. В. Лявник.

— Гарний примір патріотичної жертвенности дали громадяни Старих Кут і присілка Пеньківки, пов. Косів, що в нагоди коляди зібрали в селі К 456 і квоту сю призначили на Захист недужих У. С. Стрільців у Львові. На квоту сю зложили: Січовики і Січовички К 378, Кружок мелодій К 50 і Кружок хазопів К 38. Честь всім провідникам, честь всім членам патріотичної громади! Колиб таких громад більше, то Захист міг би ще краще справити свою так гарну задачу, як несене поміччю нашим героям, бо фонди Захисту вже вєсім вичерпали ся і далше існуванє Захисту залежить виключно від жертвенности наших громадян.

— В новосандецькій окрузі є кілька председ учительських з українською мовєю викладаюю вільних і є зарав до обіжнтя. Поданя належить вносити до Ради шк. окр. в Ноєім Санчє. Близших пояснєнь удають Трускавський Петро учитель в Ястробіку п. Мушина.

— Товариство Заїчкова в Стрию подає отсим до відомо, що з днем 1. марта 1918 обнизило стопу пров. від вєлвока шадничих на 3%. Вкладники, що не годять ся на обмеженє скотять до 1. марта 1918 свої вкладки виконати. Зарав обнизило стопу проценту від позичок на 6% але лиш тим довжникам, які скапіталізують залеглі відсотки. 713 1-1

† ПОМЕРЛИ.

Дня 8 вересня м. р. помер в Волощині Григорій Овадця, 77 літний тамошний селянин. Сам малособразований, характер чистий, неподитний. Мимо своєї старости, з молодечею енергією бере участь в народній роботі, так що неспроймав в повіті жадний важнійшої момент, в якому не брав би живої участі. Покійний. В борбі за виборчу реформу організує селян на численні збори і віча, в часі великого аграрного страйку став перед трибуналом обжалований за загально знані в тому часі 55-103 і др. А вже найріднійшою дитиною його було тєв. „Січ“, яке сам засновав, яким безнастанно піклував ся. Символічним явищем були сходини „Січ“, де серед численної молодіжи виділя сива голова старця Отамана, що відступав через весь час існуваня „Січ“ безплатно і хату і опал і світло, щоби лиш гуртувати біля себе народ і любляти його Січовики і гормули ся до нього. А він розвеселив їх і поучив, а робив се все як батько і як товариш. Безнастанна журба підчас першої і другої інвазії підорвала його здоровля. Одиноким бажанєм хорого вже старця підчас другої інвазії було — побачити вже поверт своїх. І діждав ся, та не тішив ся своїми довго... Та на похоронах його не замава ся малиновий прапєр, не відшли ся діти Січовики, щоби занести свійого Отамана на місце вічного спочинку, бо він виховав їх на те, щоби разом з трєма його рідними синами на знак трієвєги в краю — пішли кувати вістрями мечів красшу долю України. — Ф. Г.

Рух серед почтовців.

Львів 8. лютого 1918.

Ми одержали такий комунікат: Дня 4. лютого 1918 о год. 7 вечером відбуло ся Надзвичайне загальне зібранє ц. к. служби поштової і телеграфічної в сали викладаєвій головного будинку поштового при численній участі зібраних — так, що часть зібраних з браку місця на сали стєяла на коритарі.

Зібранє отворив п. Шиманський покликуючи на председателя п. Павлівського, а пп. Відіку і Лєщиньши на секретарів.

П. Дуль вдав справозданє в відбутої в дни 1. лютого с. р. депутатії у Виєспрезидента гал. Дирекції почт і телеграфів п. Шіфернера, представив ціля зібраня і дав короткий образ тяжкого положєня служби поштової а передовсім в Галичині. Служба поштова вичерпана налірвою працею зносить брак средств і артикулів споживчих не має хліба, оджи і обуви і жо

ачинає до неї заглядати тепер на добре марє во голоду.

В широкій дискусії, яка наслідком того виявила ся, бравє участь богато Товаришів рижних відділів службових. Всі одмоголєсно стєвердили нужду служби поштової і їх рєдан і шо тої нужди при найбільшій терпеливости далше занести не будуть в сали і праца з служби буде мусіла устати коли Державє не прийде їм зі своєю і видатною помічю.

Філія зібранє узвєлило одмоголєсно такі жаданя: підвишенє платні о 100%, і додатку активального 50% у відношеню до віденського в крім того визначєні додатки на удержанє дїтий, стєвєного підвишуваня додатків дєржіжнєвєх в міру вростанючі дорожжє; одноравного додатку на закупко найлєтєрїбнїйших річєв, а се для мєжонатїв і бездїтних вдївїв по 200 К, жонатїв по 300 К, на кожду дитину по 100 К, злєсмотрєє в артикули живности впрост в галєвнєй централї живности, а то в повну пайку хліба, муки і цукру а для тяжко працюючих видати додатковї картки на хліб і цукор;

аби нам і родинам нашим прилєвно одїж, обути, паливо і світло в відповідній скількості і по цінах для нас приступних

зачисленя воєнного кождого року за два роки і дочисленя їх так до явану як і до ємеритурї, зїна в поусненю до вишого стєпеня платні, а трєох літ на один і сїм року, як також обмеженє загальної служби до 35 літ;

обдїленє декрєтами постійних помічничих воєнних а вразї їх хороби злєвчєванє їм платні принайменше через три місяці;

зє нічну службу в містї і як постійний додаток за їади при почтах рїхомих по 5 кор. і підвишеня дотєрїжїшого стєвєного;

підурядникєв, котрих при іменєлєню помічєно о три роки вєзд зачисленє тепєр до вишого стєпеня платні;

виплаченя поновно додатку активального всім тим, котрі наслідком євакуації були заушєні дов а нєлїтї і три мєшкєня платїтї;

підвишенє платні спочинкової для ємеритів як також для вдїв і сиріт о 100%.

В ціля довершеня наших жадань усталєло загальне зібранє термін до 15. марта 1918.

Вис. па. Послїв прєсїть ся рївночасно о попертє наших жадань в відповідних містєв.

— 16. II. 1918. —

РАВТ

НА ЗАХИСТ НЕДУЖИХ У. С. С. У ЛЬВОВІ.
САЛЯ ТОВАРИСТВА ЛИСЕНКА.
ПОЧАТОК О ГОД. 8. ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ЛИШ ЗА ОКАЗАНЕМ ЗАПРОШЕНЯ.
СТРІЛЕЦЬКА МУЗИКА.
ДОВРОВОЛЬНІ ЖЕРТВИ
ПРИЙМАЄТЬ СЯ З ПОДЯКОЮ.

О П О В І С Т Е Й.

Середа, 13. лютого 1918.
Низїтї: греко-кат.: Кира і Івана — римо-кат.: Попєлєц.
Вєвтрї: греко-кат.: Трифона — римо-кат.: Валєлїтї.

Український Народний Театр Тєвєа „Бєвїда“ у Львові під управєню Н. Рубчєвєвї. Сєля Тєвєа їм. М. Лисєнка ул. Шамєлєвїчє ч. 5.

В пєтницю, дня 15. лютого 1918 „За двєма завєзїями“, комєдія з мїцї. житя на 4 дїї М. Стєрїцького.

В недїлю, дня 17. лютого 1918 о год. 3 пє пол. пє змїжєлєх цінах „Пєрєхїтрїла“, євє рєтка на 3 дїї М. Кроєвєнїцького. О год. 7. вєчєром „Мартїн Бєрєвєл“, комєдія на 5 дїї Карпєнка Карєго.

Бїжєтї рєанїшє набутї жєжєна в „Нєрєднїй Гєргєвєл“, в дєнь вєрєдстєвєлєня при кєсї від год. 5. п. п. 1-2

Пригадуєть ся П. Т. Члєнам Спожїванє-гєсподарськєй Сєлїкї, шо загальнї збєрї вїдбудуть ся в чєтвєр дня 14. лютого о год. 5 пє пол. в лєхєлї Тов. Марїєвськєго вул. Блєхєрськє ч. 9. 716 1-2

З „Анадєвїчєнїй Гївємєдї“. В сєрєду, дня 13. лютого точнє о г. 1/2 по мол. зєголєсїть тєв. І. Вєтєрєн рєфєрат на тєму: „Жїнка, її рєлє в сємєєнїм, націємєлїнїм і свїтовїм жєтїю зі сїєцієлєнїм узгляднємєлє завєдань студєнткї“.

Дня 18. лютого о год. 2. по пол. вїдбудуть ся в „Нєрєднїй Дємї“ загальнї збєрї Фїлї Краєвєго Гєсподарськєго Товєрїствє „Сїльськїй Гєсподєр“ в Пєрємїшлїєвєх, на які зєпрє-

На численні бажання з причини перепои в комунікації — рішення Надзвірна Рада Банку продовжити речення до замовлення акцій нової емісії до кінця лютого 1918.

Запросини до підписки акцій ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО Співки Акційної у Львові

в ціли підвищення акц. капіталу через емісію нових акцій по 400 К. номін. вартости.

У С Л І В Я П І Д П И С К И И:

Згодомени приймає Дирекція Земельного Банку Гіпотечного у Львові (вул. Підвалах 7).

Емісійний курс вносить за акцію для дотеперішніх акціонерів К 400, а для неземліонарів К 420 (в огляду на користь з придбаних вже резервових фондів).

Всі акціонери мають право до побору по курсі К 400 стільки нових акцій, скільки посідають давних, та коли хотять користуватися перевагами і курсу, вилучити при оголошенні виплати числа посідаємих акцій і есентуально на бажання банку предложити старі акції (без купонів), які їм вкрити ся по уявленню оголошення.

Нові акції беруть участь в зиску банку, починаючи від 1 січня 1918. на рівні зі старими акціями, проте належить за замовлені акції вилучити до каси банку до кінця лютого 1918. курсову ціну враз з 5% відсотками, обчисленими за час від 1 січня 1918. до дня вилучення, аби мати право до дивіденда за р. 1918. та по К 6 від акції на виплату дивіденда і конфесції.

Рентовий надток від акцій сплачує банк без потруєння всім акціонерам.

Ціна постановою статуту оловину акції видають се за імена акціонерів (іменні акції), а оловину на оказателя (безіменні акції). В ого-

лошенні може замовлювати акціонери, скільки акцій рад би мати на імі, чи на оказателя.

Замовити можна дівильну кількість акцій. Приділ скількисти переводить однією Дирекція банку після своєї важливости та владомить оголошуючого про приділ, а во вкритилено акційних грамот видають приділені акції на зворотом посадики вилуч. На случай несприятелення акції вкрити банк вкрити вкрити вкрити.

шуть ся всім членам і організаторам позита. — Виділ. 715

З Самбора Виклад В. д-ра Стахури: „Руські“ відбудеть ся заходом філії товариства ім. П. Могилы в Самборі в пятницу 15. лютого о 6 год. в салі „Української Ризниці“.

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ

Д-р Роман Перфецький

отворив

АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ

у Львові — вул. Сакстуська 43 „Б“.

709 3—30

М. ТОПОЛЬНИЦЬКА

САМБОН МОД — Львів, вул. Копорника 1.

710 (над автокою Миколаша) 1—10

одержала

ВЕСНЯНІ КАПЕЛЮХИ

Капелюхи селонкі приймає до перероблення. Замовлення з правіціці приймає і скоро виконує!

ГОЛІ ДІВУЖИ, а курити хочє ся, тому поручаю відменити „Erstzitz“ та вилучити „Tabakon“, вробити пакет коштів 60 сот. Важливоє вкритиє у перфумерії Львів, Сакстуська ч. 7.

Адвокат д-р Володимир Бачинський

в підганцях пошукує рутиненого концепіента. Зголошення під адресою: Д-р Володимир Бачинський Wien, Parlament. 627 19—2

Від 15. лютого пошукує компанію при розділі в місто і постане. — Дирекція оголошення устат або пасажени в подальшій устат до Міжбанківського Союзу кредиторського — Львів, вул. Руська ч. 3. а. 1. 714 1—2

Вахняго в к. задержері в акційній службі вкритиє переписку в пензю або в бездітний кривий до 30 в цілі співручества, більший поєк вкритиє, близькіми мають перевагу, не вкритиє не вкритиє устат. Листа враз з фотографіями вкритиє до Адміністрації „Діла“ в „Брунел“, 717 1—2

Види по секційному вкритиє вкритиє госп дарства у секційному вкритиє. — Шкільська в „Достан“ Львів, вул. Руська. 692 4—5

Двох укр. вкритиє, урядників приватних, в віці 27 літ, від початку в проди, надають перевагу в двоєма укр. панючками в наміт матриці вкритиє. Дирекція оголошення на вкритиє в вкритиє від „Inlandanz 24“ д-р Аліч. „Діла“, 707 2—2

Писаря-ку, вкритиє писаря (за) б-р вкритиє на машині, шукає вкритиє. Д-р Роман Перфецький — Львів, вул. Сакстуська 43 „Б“. 709 В 3—5

Відповідь за редакцією Д. ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО

ТОМАСИНУ

вагонами на вкритиє замовлення через Краужки „Сільського Господаря“ потверджен ц. к. рішничими еслюватурами або старостами по цінах ц. к. наміничтва (кількопроцент то масини 56 сот., мхи і фрахт окремо) за надісланем К 2600 до розчислення по отриманню фактура, доставляє

„КРАЄВИЙ СОЮЗ ГОСПОДАРСЬКИХ СПІЛОК“

у ЛЬВОВІ, вул. Зімороньча ч. 20.

III. 2—7

Видавниче Товариство „Українська книжка“.

„Нашим найменшим“:

Видає: Антін Крушельницький.

Ілюструє: Олена Кульчицька.

1. Дурв'я і його жінка жаба-панна, народня казка, 14 ілюстрацій, 50 сот.
2. Богатий Марко — народня легенда, 14 ілюстрацій, 50 сот.
3. Лисича і вівця, народня байка, 14 ілюстрацій 50 сот.
4. Катки і півник, народня байка, 14 ілюстрацій 50 сот.
5. Два брати, китайська народня казка, 14 ілюстрацій, 50 сот.
6. Цар Лев, народня байка, 30 ілюстр., 1 кор.
7. Павінь, китайська народня казка, 14 ілюстр., 50 сот.

Головний склад в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. — Книгарні і Базарі на провінції можуть замовити за готівку в більшій кількості з відповідним вкритиєм. 557 а 6—10

Тов. Господ-кредитове „Надія“

в Болехоні пошукує фактного купця Українця до ведення віддану торговельного на казначію, Платит після вкритиє, Даренція: Климочак, Гедю. 703 3—3

Нова книжка:

Техніка у світовій війні.

Пануарський опіс рішачих вкритиєх вкритиєх сучасних та морських. — Немецька ЮРИЙ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Вогато екіпаж і расуєміє — В кнжці говорити ся між вкритиєх ор-декамі, есракет, пушки гаубиці, молдери, кріс, панцери, вкритиєх, кораблі, воушники, дривонка, аеродинамічоси, есдротинах, телеграф, турбіни, мотори торпедь. Ціна в 2'60, на порто зачіпає вкритиєх 10 сот., на порученє 40 сот. Вкритиєх для за готівку наперед прислану: Канцелярія Тов. „Просвіта“ Львів, Ринок 10. 149—7

Ублагороднені відміни барона

в вкритиєх

годівлі В. Долковського

належить як найкраще замовити

Кравець Товариство

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

у Львові.

Відміни: вчасні, середно вчасні, середно — Ціни: 70—140 К за 100 кг. без Мішми доставляє кудуючий.

Ліцитації кони

Кони здібні до робіт польових і до набути в дорозі ліцитаційній. (гайдярі коний і посередники вкритиєх) мусять мати з собою легітимацию через староства (команди районів).

Ліцитації відбудуть ся

1) В шпиталях кінських:

- Судова Вишня 20
- Ряшів, касарні нав. Глубока 15
- Ярослав (Annapazernе) 17
- Черляни коло Городка Ягай. 18
- Максимовичі коло Самбора 20

2) В кінських стаціях зумитиєх

Перемисьль (Schwarz'sche Kas.) 22

К. и. к. Inspizierendar d. Pferde des Militärkommandos Przemysl Fröhlich, Oberst

713 1—3

Fröhlich, Oberst

КАЛЕНДАРІЙ

для УСС. і Українц-в-Жоу

на рік 1918.

видання „Українського Жинчого Руху“ для вкритиєх у Відні.

вкритиєх 8° об му 10 аркушів, вкритиєх свідничий, цікавий змістом і обкритиєх мавційною чістто, можна вкритиєх по вкритиєх за попереднім надісланем вкритиєх на кошти вкритиєх в „Українського Komitee für verunglückte Soldaten“ Weggegasse 5. T. 6. При більшій вкритиєх ся олуст.

З друкарні „Діла“ Львів, Ринок 10